

מדינת ישראל  
משרד החינוך  
האגף לחינוך מיוחד  
הפיקוח על לקויי שמיעה

**סימנים מחשידים לליקוי שמיעה, בגן הילדים.**  
ערכה: ד"ר אורלי הלפרן, מדריכה ארצית לאודיולוגיה חינוכית

**תקשורת שפה ודיבור**

- הילד מראה איחור בהתפתחות השפה (כמו: אוצר מלים, תחביר, דקדוק) יחסית לילדים האחרים, בני גילו.
- הילד מפגין דיבור משובש, אשר אינו מובן על ידי רוב הסובבים אותו.
- הילד מרבה לומר "אהה.." ו-"מה?".
- הילד מדבר בקול רם מאד/בקול חלש מאד.
- הילד משתמש במחוות (ג'סטות) לתקשורת.
- הילד נוטה לטעות בהבנת הנאמר.
- הילד נוטה לענות תשובות בלתי הולמות לשאלות.
- הילד מתקשה לנהל שיחה.
- הילד מתבונן מקרוב אל פני הדובר אליו.
- הילד מתקשה להגיב להוראות מילוליות ובעיקר להוראות מורכבות.
- הילד מתקשה להבחין בין הגאים.
- הילד מבלבל בין מלים דומות.

**תגובות שמיעתיות**

- הילד אינו מגיב בעקביות כשקוראים בשמו.
- הילד נענה רק כשמגבירים את הקול.
- הילד מגיב בחוסר עקביות לצלילים וקולות (פעם כן ופעם לא).
- הילד אינו מגיב כשקוראים לו מחדר סמוך.
- הילד מגביר את עצמת הטלביזיה/טייפ/נגן CD, יחסית לילדים אחרים.
- הילד יושב קרוב מאד למסך הטלביזיה.
- הילד מטה אוזן אחת לעבר מקור הצליל.
- הילד נוטה לבקש שיחזרו על דברים.
- הילד אינו מגיב לצלצול הפעמון.
- הילד מוסח ומוטרד על ידי רעשי רקע.

- הילד מתקשה לסנן גירויים ולהיות קשוב לאחרים.
- הילד מתבלבל בין צלילים דומים.
- הילד אינו נרתע מצלילים חזקים.
- הילד מתקשה למקם את כוון מקור הצליל.

### התנהגות

- הילד מפגין טווח קשב קצר.
- הילד מפגין חוסר שקט ופעילות יתר.
- הילד מפגין פעילות הנראית כחסרת מטרה.
- הילד נראה כחולם בהקיץ או מנותק מהסביבה.
- הילד מפגין תוקפנות והרסנות.
- הילד מתקשה להשתלב במשחק חברתי.
- הילד מפגין פחדים רבים וחרדות.

### לימודים

- הילד מפגין קשיים וחוסר מוטיבציה ללמידה.
- הילד נוטה לשכוח דברים רוטיניים מיום ליום.
- הילד נוטה לשכוח מה שנאמר לו לפני מס' דקות.
- הילד מתקשה ללמוד באמצעות הערוץ השמיעתי.
- הילד אינו נהנה להשתתף בריכוז.
- הילד אינו נהנה מסיפורים/שירים/ריתמיקה.
- הילד מתקשה לשייך מה שנשמע למה שנראה (למשל - מילה/צליל לתמונה).
- הילד מתקשה לעקוב אחר סיפור ולענות על שאלות הקשורות בו.
- הילד מסתכל על ילדים אחרים ומחקה את מעשיהם בזמן פעילות מכוונת בגן.
- הילד מראה קשיים במודעות פונולוגית ובאיות.
- הילד סובל מדלקות אוזניים חוזרות, מנזילה מהאוזן ומאלרגיות.
- הילד מתלונן על כאבי אוזניים.